

"יצא בציר" ונכנס מסיק"

(תוספתא שבועות ד')

מסיק זיתים - גן רימון - כפר הנשיא, נובמבר 2011

בריצה לעבר מטע הזיתים

מסיק זיתים הוא קטיף הזיתים. ישנן כמה דרכים שונות למסיק:

**ראשית פרסנו יריעת ברזנט מתחת לעץ הזית. רונית מדגימה את פעולת הניקוף.
(ניקוף – הפלת הזיתים על ידי חביטה של הענפים במקל)**

את הזיתים שנפלו למטה אוספים בסבלנות.

זיתי ניקוף - זיתים שהופלו מן העץ בחביטה במקל.

נקיפה פירושה: דפיקה, נקישה.

נקיפות מצפון: דפיקות-פעימות הלב, התרגשות מתוך היסוס או חרטה

תראו אילו זיתים נאים מצאנו!

יש הקוטפים זית זית (גרגור), ויש שמטפסים על העץ ומנענעים את הענפים (ניעור).

ויש שתופסים את הענפים ומושכים את
הזיתים כדרך שחולבים כבשה או עז
(חליבה).

חליבה - ליקוט ידני בצורה דמוית חליבה – "חולבים" את הענף.

את הזיתים אוספים בתוך החולצה.

מהחולצה שופכים את הזיתים לתוך הדלי.

כמה קשה להיפרד מאבני
החול.

אז מה אם קצת קשה ומסובך!

רונית מסרקת את הענפים במגרפה ומפילה את הזיתים למטה (סריקה).

סריקה – נעשית על ידי מגרפות או מסרקות אלומיניום מיוחדות אשר אותן מעבירים על פני הענפים.

גם אוספים
וגם מפטטים ...

יש כאלה שמוסקים זיתים
ויש כאלה הדואגים
לדור הבא.

יש זיתים ירוקים ויש זיתים שחורים.

יש העובדים לבד,

ויש המשתפים פעולה.

אחרי העבודה יש זמן למשחק והנאה.

לטפס על העצים ולהמציא מיני דברים

חתיכה של עץ הופכת לאקדח,
והלחם – פעם אוזניים של ארנב
ופעם קרן של קרנף.

בהמשך השבוע בגן - מיינו את הזיתים שמסקנו.

בזיתים היפים חרצנו חריצים והכנו אותם לכבישה.

צילום: פיוט סוסה

את הזיתים השחורים השרינו במלח גס.

מהזיתים הפחות יפים אנו רוצים להפיק (לעצור) שמן. לשם כך, כתשנו אותם במכתש ועלי, את העיסה הכנסנו לגרב וסחטנו היטב עד שיצא כל הנוזל – המוהל.

אמר ר' יוחנן: למה נמשלו ישראל **לזית**?
לומר לך: מה **זית** אינו מוציא שמנו אלא על-
ידי כתישה, אף ישראל אין חוזרים למוטב
אלא על-ידי יסורים (מנחה נ"ג).

"הרואה זיתים בחלום שם טוב יצא לו, הרואה עטרת זיתים בחלום - כך תהיה עטרתו"
(ירושלמי, מעשר שני).

כדי להפריד את השמן מן המוהל, הציעה איילה לסנן את המוהל במסננת. נועם הציעה להשאיר את המוהל בכלי ולחכות כמה ימים. וכך עשינו. בכלי אחד השארנו את המוהל ובכלי אחר סיננו את המוהל. לאחר כמה ימים, בשני הכלים נוצרה שכבה דקה של שמן, שצף מעל לשכבות בגוונים חומים. ועכשיו היינו סקרנים לבדוק אם נוכל להשתמש בשמן שיצא להדלקת המנורה הקטנה – ממש כפי שהשתמשו בעבר הרחוק.

המתח היה גדול מאוד. האם השמן שלנו יהיה מספיק
נקי כדי להבעיר את האש?
צילה ורינת בשיתוף פעולה שאבו את מעט השמן
במזרק והעבירו אותו בעדינות למנורת שמן שבה הונח
פתיל.
צילה הדליקה את הפתיל שספג את השמן
והוא...

להבה גדולה של אש התנוססה מפי המנורה. ואנחנו כל כך שמחנו והתרגשנו שפתחנו בשירי אש ואור.

דלק!!!

חווית המסיק והפקת השמן מיד נותנת אותותיה בחצר הגרוטאות. הילדים מוצאים דרכים שונות למחוך את הפרי.

שיטה להפקת שמן בחצר

את הזיתים מכניסים למכשיר לסחיטת פרי.

בתחתית המכשיר מניחים בקבוק קטן ולוחצים חזק את הידית כלפי מטה. כל הנוזלים יורדים לתוך הבקבוק.

טוב שם משמן טוב

השם הטוב של אדם חשוב יותר משמן טוב.
דברים יקרים ועושר חשובים פחות משמו הטוב של האדם.